

FİZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRENCİLERİNİN LİSANSÜSTÜ EĞİTİME KARŞI LİSANS ÖĞRENİMİ SÜRECİNDE GELİŞTİRDİKLERİ TUTUM ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Rabia (KALEM) TANEL - Serap ÇALIŞKAN - Halil ÇALLICA

Dokuz Eylül Üniversitesi - Buca Eğitim Fakültesi - Fizik Eğitimi Anabilim Dalı

ÖZET

Çalışmada Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Fizik Eğitimi Anabilim Dalı 4. sınıf öğrencilerinin yeniden yapılandırma süreci sonunda Fizik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Programında düzenlenmiş 1. 5 yıllık tezsiz yüksek lisans programına karşı nasıl bir tutum içinde olduklarını ve 5. sınıf öğrencilerinin, devam ettikleri tezsiz yüksek lisans programı ile ilgili görüşlerini bilmenin yararlı olacağı düşüncesinden yola çıkmıştır.

Bu amaçla, anılan öğrencilerin yeni Fizik Öğretimi Programı konusundaki görüşlerini almak ve nasıl bir tutum içinde olduklarını belirlemek üzere bir ölçek hazırlanmıştır. Ölçek istatistiksel olarak değerlendirilmiş ve elde edilen veriler ışığında yorumlar yapılarak, öneriler sunulmuştur.

ABSTRACT

In this study, it was assumed to be useful that determining ideas and attitudes of the students attending the 4th and 5th grade at Physics Education in Education Faculty of Buca towards the non-thesis post graduate program following the reconstruction process of the Education Faculties in Turkey.

To serve this aim, a scale was developed to know the ideas and attitudes the students towards new physics curriculum. The scale was analyzed statistically and in the view of the data some interpretations and some proposals were presented.

GİRİŞ

Ülkemizde öğretmen yetiştirilmesi alanındaki yeni gelişmeler ve milli eğitim sisteminin gereksinim duyduğu nitelikli öğretmeni yetiştirme çabaları çerçevesinde eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması gündeme gelmiş ve Yükseköğretim Kurulu'nun girişimleriyle eğitim fakültelerindeki lisans programları yeniden düzenlenmiştir. Bu yeni yapılanma ile eğitim fakültelerinin öğretmen yetiştirme lisans programları geliştirilmiş ve bu programlar 1998-1999 öğretim yılından itibaren tüm eğitim fakültelerinde uygulanmaya başlanmıştır [1].

Eğitimimizi şekillendiren öğretmenlerimizin daha iyi yetiştirilmesi amaçlandığına ve bu öğretmenlerimize de daha sonra ülkemizin geleceğini teslim edeceğimize göre, ülke koşulları içinde durumun sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesi önemlidir [2].

Ortaya konan model ile daha önceden 4 yıl olan alan öğretmenliği programlarının bazı programlarda 3,5+1,5 şeklinde 5 yıla çıkarılması ile ilgili olarak çalışmamız çerçevesinde Fizik Eğitimi Anabilim Dalından geçtiğimiz yıl mezun olmuş ve önümüzdeki yıl mezun olacak öğrencile-

rin, bu modele karşı geliştirdikleri tutumlarını belirlemenin önemli olduğu düşüncesindeyiz.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Örneklem: Bu araştırmanın örneklemini Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanlar Eğitimi Bölümü Fizik Eğitimi Anabilim Dalı 2002-2003 öğretim yılı 4. ve 5. sınıf (toplam 50) öğrencileri oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı: Çalışmanın amacına yönelik olarak bir ölçek geliştirilebilmesi için Fizik Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören 4. ve 5. sınıf öğrencilerinden (toplam 38 kişi), eğitim fakültelerinde yeniden yapılandırma ile yürürlüğe giren 3,5+1,5 yıllık program hakkındaki görüşlerini bir kompozisyon şeklinde yazmaları istenmiş; daha sonra bu metinler iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı değerlendirilerek olumlu ve olumsuz madde cümleleri halinde yazılmıştır.

Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için geliştirilen 5'li Likert tipi "Yeniden Yapılandırmaya Karşı Bakış Açısı Tutum Ölçeği", Kimya, Biyoloji ve Ortaöğretim Matematik

Eğitimi Anabilim Daları 4. ve 5. sınıftan toplam N=121 öğrenciye uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 11. 0 paket programı kullanılarak değerlendirilmiş, ve ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0. 88 olarak bulunmuştur. Ölçek toplam 18 maddeden oluşmaktadır. Bu maddelerin 4'ü olumlu, 14'ü olumsuz tutum cümlesidir.

BULGULAR VE YORUM

Tablo 1. Toplam tutum puanlarının cinsiyete göre t testi sonuçları ve önem düzeyi

	n	$\bar{X}$	t	p
Kız	27	48,26	0,71	0,482
Erkek	23	46,13		

Öğrencilerin toplam tutum puanlarının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini veren t testi sonuçlarına göre, kızlar ve erkekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Öğrencilerin toplam tutum puanlarının öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğini veren t testi sonuçları incelendiğinde, 4. ve 5. sınıf öğ-

Tablo 2. Toplam tutum puanlarının sınıf düzeyine göre t testi sonuçları ve önem düzeyi

	n	$\bar{X}$	t	p
4. sınıf	23	53,35	4,41	0,000
5. sınıf	27	42,11		

rencileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ortalamalara bakarak 4. sınıf öğrencilerinin 5. sınıf öğrencilerine göre daha olumlu bir tutum içinde oldukları yorumu yapılabilir.

Ölçek maddelerine Fizik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin verdiği yanıtların ortalamalarına bakılarak aşağıdaki yorumlar yapılabilir:

Öğrenciler öğrenim süresinin 5 yıla uzatılmasından memnun olmamakla birlikte, 5. yılın kendileri için yararlı olacağına da inanmaktadırlar.

Eğitim ve alan derslerinin birbirinden ayrı olarak 3,5+1,5 şeklinde verilmesine olumlu bakılmaktadır, yalnız eğitim derslerinin 1. sınıftan itibaren alınmasının, öğrendiklerini uygulama olanağı vereceğini, son 1,5 yılda sadece eğitim derslerini almanın alan konularını unutmalarına neden olmayacağını düşünmektedirler.

Tablo 3. Anket maddeleri ve ortalama puanları

1	Bir yılının boşuna harcanacağına inanıyorum.	1,92
2	4 yıllık eğitim programı ile 3,5+1,5 yıl sürecinde okutulan eğitim programı içeriğinin farklı olmadığına inanıyorum.	1,74
3	1,5 yıl süresince aldığım eğitim bilimleri dersleri ile öğretmenlik mesleği için gereken yeterlilikleri kazanacağıma inanıyorum.	3,88
4	Son 1,5 yıldaki ders programında yer alan büyük boşluk okuldan ve derslerden soğumama neden olacak.	2,18
5	Öğretmenlik için eğitim ve alan bilgisi derslerinin birbirine paralel olarak alınmasının daha yararlı olacağına inanıyorum.	1,80
6	Son 1,5 yılda sadece eğitim derslerini almanın alan konularını unutmama neden olacağına inanıyorum.	2,16
7	Eğitim süresinin 5 yıl olmasını doğru buluyorum.	2,22
8	3,5 + 1,5 yıllık öğrenim hayatımda kazanımdan çok kayıplarım olacağına inanıyorum.	2,80
9	3,5 + 1,5 yıllık programın, 4 yıllık programın 5 yıla dağıtılmış hali olduğu inancındayım.	1,84
10	Eğitim bilimleri dersleri ile alan bilgisi derslerinin ayrı olmasının, alan bilgisi derslerinin nasıl öğretileceği düşüncesinden uzaklaşmama neden olacağına inanıyorum.	2,60
11	3,5 + 1,5 yıllık program içeriğinin, 4 yıllık program içeriğinden daha az olduğuna inanıyorum.	3,68
12	Öğretimin 5 yıla çıkarılması, sosyal etkinliklere ve kendime daha fazla zaman ayırmamı sağladı.	3,50
13	Öğretimin 5 yıla çıkarılması gelecek kaygımın daha da artmasına neden oldu.	2,30
14	1,5 yıllık meslek eğitimi döneminde, programda az ders olması yüzünden bu dönemin benim için sıkıcı geçeceğine inanıyorum.	2,64
15	Tezsiz yüksek lisans programı hayata geç atılmamıza neden oluyor.	2,24
16	Öğretim yöntemleri gibi eğitim derslerinin 1. sınıftan itibaren alınması, öğrendiklerimizi uygulama olanağı verir.	4,32
17	Eğitim derslerinin son 1,5 yılda verilmesi, uygulamada güçlük çekmemize neden oluyor.	2,32
18	İlk 3,5 yıl sadece alan eğitimi almak öğretmenlik mesleğinden soğumama neden oldu.	3,14

3,5 + 1,5 yıllık program içeriğinin, 4 yıllık program içeriğinden daha az olduğunu, bundan dolayı kazanılan süre ile sosyal etkinliklere ve kendilerine daha fazla zaman ayırmalarını sağladığını söyleyebiliriz.

Ayrıca 1,5 yıl süresince alınan eğitim derslerinin öğretmenlik mesleği için gereken yeterlilikleri kazanmalarını sağlamada yeterli olduğuna inanmaktadırlar.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğrenciler yeniden yapılandırmanın getirdiği 3,5 yıllık alan öğretiminden sonra 1,5 yıllık tezsiz yüksek lisansa karşı kararsız bir tutum içindedirler. Yeniden yapılandırma ile ortaya konan lisans programının ilk mezunlarını verdiği 2002-2003 öğretim yılı sonunda, öğrenciler henüz net bir fikre sahip olamamışlardır. Bu yüzden öğrencilerin yeni lisans programına karşı net bir tutum geliştirmeleri ve tutumlarının belirlenebilmesi için zaman geçmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Önümüzdeki yıllar içinde, daha çok mezun verilmesi durumunda benzer bir çalışma yapılarak öğrencilerin yeniden yapılanmaya nasıl bir yaklaşım gösterdikleri net olarak ortaya konabilecektir.

KAYNAKLAR

Yüksek Öğretim Kurulu, www.yok.gov.tr

M. Erol, G. Sezgin, S. Çalışkan, S. Yılmaz “**Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılanmanın Öğrenciler Açısından Değerlendirilmesi**”, D.E.Ü. Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 12 (2000) 189-192.